

ที่ ฉช ๐๐๑๙/ ว ๘๕๑๖

ศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทรา
ถนนเรืองวุฒิ ฉช ๒๔๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินงานโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ประจำปี ๒๕๖๕

เรียน นายอำเภอ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ ฉช ๐๐๑๙/ว๓๘๐๕ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ประจำปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบรายงาน โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ประจำปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดฉะเชิงเทราแจ้งกรอบแนวทางดำเนินการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานให้จังหวัดทราบทุกเดือน นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์และต่อเนื่องตามกรอบการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา จังหวัดจึงขอให้อำเภอได้โปรดมอบหมายพัฒนาการอำเภอ ดำเนินงานตามโครงการอย่างต่อเนื่องและรายงานให้จังหวัดทราบภายในทุกวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน สำหรับการรายงานประจำเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ ขอให้อำเภอรายงานผลภายในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรนัฐ ติรประเสริฐสิน)
พัฒนาการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน
โทร.๐-๓๘๕๑-๓๖๔๐ โทรสาร ๐-๓๘๕๑-๑๒๓๙

แนวทางการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อพัฒนารูปแบบและนำแนวคิดของ ๕ ส ซึ่งประกอบไปด้วย สะสาง สะดวก สะอาด สร้างมาตรฐาน และสร้างวินัย ลงสู่บริบทของวัดและชุมชน และหลักความรับผิดชอบต่อสังคมโดยมีวัดเป็นเป็นศูนย์กลาง

๒. เพื่อส่งเสริมให้วัดและชุมชนเป็นพื้นที่ต้นแบบของการพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพ พื้นที่การเรียนรู้ พื้นที่พัฒนาจิตใจและปัญญา

๓. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในสังคมไทย ได้สร้างพลังชุมชนแล้วเกิดภูมิปัญญาในการสร้างผลิตชุมชน และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่ เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความรับผิดชอบต่อกลุ่มและสังคมร่วมกัน ทำให้เกิดอาชีพและมีรายได้แก่ชุมชนได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

๔. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีจิตสำนึกและจิตอาสา ในการพัฒนาวัดและชุมชนให้เป็นต้นแบบของครัวเรือน และภายในบริเวณวัด คือ “หน้าบ้านน่ามอง ในบ้านน่าอยู่ คนอยู่ในบ้านน่ารัก ล้อมรักด้วยผักสวนครัว สานพลังพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน”

๒. หลักการ/วิธีการดำเนินการตามโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

ใช้แนวทางการปฏิบัติด้วยกระบวนการ ๓ ๕ ๗ ๙ (๓ พันธกิจ ๕ ส ๗ ขั้นตอน ๙ แนวปฏิบัติในการพัฒนาพื้นที่) ของคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ ของมหาเถรสมาคมเป็นหลักการสำคัญในการพัฒนากิจกรรมและพื้นที่ทางกายภาพของวัดและชุมชน โดยให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ประสานประชาชนที่มีจิตอาสา เช่น ผู้นำกลุ่ม องค์กร เครือข่ายและอาสาสมัครในงานพัฒนาชุมชน ให้ความร่วมมือสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข โดยมีหลักการสำคัญ ดังนี้

๑. การจัดการพื้นที่ทางกายภาพ

๑.๑ การออกแบบผังแม่บทและการปรับปรุงภูมิทัศน์ เพื่อฟื้นฟูความศักดิ์สิทธิ์ สัปปายะ และความศรัทธาในพื้นที่วัดทั่วประเทศ ดังนี้

๑.๑.๑ การออกแบบผังแม่บท และจัดทำแผนพัฒนากายภาพของวัด เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่และอาคารอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการวางแผนและออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อรองรับกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๑.๑.๒ การออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์และการจัดการพื้นที่สีเขียว พื้นที่สาธารณะโดยมุ่งเน้นการจัดการพื้นที่ทางกายภาพของวัดให้มีพื้นที่สีเขียวเพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนและเป็นที่ทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เพิ่มพื้นที่สีเขียวของวัดให้เป็นสถานที่เรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้วัดมีพื้นที่สาธารณะสำหรับคนทั่วไปที่เข้ามาในวัด มุ่งเน้นการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา การเดินทางพักผ่อนเพื่อให้รู้ว่าพื้นที่ของวัดเป็นพหันที่ของทุกคน

๑.๑.๓ การออกแบบและการจัดการอาคารอนุรักษ์สถาปัตยกรรม ให้วัดมีการจัดการเพื่ออนุรักษ์อาคาร อนุรักษ์สถาปัตยกรรมของวัดเพื่อทรงไว้ซึ่งคุณค่าของอาคารแบบดั้งเดิม โดยมีการออกแบบการปรับปรุง การใช้เทคนิคและกระบวนการอนุรักษ์ตามแนวคิดของอาคารแต่ละยุคสมัย เป็นต้น

๑.๒ การจัดการสิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่และโครงสร้างพื้นฐานของวัดและชุมชน

๑.๒.๑ การจัดการขยะ ของเสีย น้ำเสียและบริเวณที่สกปรก โดยให้วัดและชุมชนได้มีการพัฒนาระบบการจัดการขยะของเสีย และน้ำเสียภายในชุมชนและวัด เริ่มตั้งแต่การคัดแยกขยะ ของเสีย การมีถังหรือภาชนะรองรับการทิ้งขยะของคนที่เข้ามาในวัดและชุมชน พระภิกษุ สามเณรและประชาชนทั่วไป ตลอดจนการให้ความรู้เรื่องความสะอาด การเป็นระเบียบเรียบร้อย

๑.๒.๒ การจัดการพื้นที่ห้องน้ำลานจอดรถให้วัดและชุมชนมีการจัดพื้นที่ห้องน้ำลานจอดรถให้มีความสะอาด สวยงามเป็นสัดส่วน มีการดูแลห้องน้ำและระบบการจอดรถ เช่น การนำป้ายบอกเพื่อให้ประชาชนเข้าใจและมีระเบียบในการจอดรถ และการใช้ห้องน้ำ

๑.๒.๓ การจัดการสวนพุทธธรรม สวนสมุนไพร สวนสุขภาพ ให้วัดที่มีความพร้อมมีการจัดการสวนพุทธธรรม รวมทั้งสวนสมุนไพร สถานที่บริการสุขภาพ เพื่อให้เป็นที่เรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา ภูมิปัญญาด้านสุขภาพ และการสร้างความสงบให้กับบุคคลที่เข้ามาเรียนรู้

๑.๒.๔ การจัดการด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมให้วัดและชุมชน มีการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงาน ลดการใช้ขยะและมีการจัดการสิ่งแวดล้อมตามหลัก ๕ ส และ ๓ R เป็นต้น

๑.๒.๕ การจัดการพื้นที่บำเพ็ญกุศล เช่น อุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ หรือพื้นที่ประกอบพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาให้มีความสะอาด เหมาะสมต่อการบำเพ็ญกุศลให้มีความเรียบง่ายเพื่อปลูกฝังศรัทธาและสร้างปัญญาตามหลักพระพุทธศาสนา

๒. การจัดการพื้นที่ทางสังคมและการเรียนรู้

เป็นการดำเนินการให้วัดและชุมชนได้มีการจัดการพื้นที่ทางสังคมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และกิจกรรมเชิงพุทธที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนากิจกรรมทางสังคม เช่น

๒.๑ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิถีพุทธ เช่น การทำจิตอาสาของคนในชุมชน การจัดการพื้นที่ส่งเสริมสุขภาวะเป็นลานวัด ลานกีฬา ลานวัฒนธรรม ลานกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด การจัดกิจกรรมเชิงประเพณีของสังคมไทย การทำบุญตักบาตร

๒.๒ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในวัดและชุมชน เช่น การบวชป่า การอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำ การปลูกป่า ปลูกพืชผักสวนครัวสอดคล้องกับโครงการโคก หนอง นา โมเดล

๒.๓ การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม เช่น การส่งเสริมประเพณีสงกรานต์ ลอยกระทง และประเพณีต่าง ๆ ในแต่ละพื้นที่ที่สำคัญทางศาสนาหรือขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น “ฮีตสิบสอง คองสิบสี่” หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ เป็นกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๔ การจัดกิจกรรมของจิตอาสา ในการเป็นต้นแบบของครัวเรือน เช่น “หน้าบ้านน่ามอง ในบ้านน่าอยู่ คนอยู่ในบ้านน่ารัก ล้อมรักด้วยผักสวนครัว สานพลังอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน”

๓. การจัดการพื้นที่ทางจิตสาธารณะและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อแก้ปัญหาความยากจน

เป็นกระบวนการจิตสาธารณะและภูมิปัญญาชุมชนเพื่อแก้ปัญหาความยากจน ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ในพื้นที่จากภูมิปัญญาและวัตถุดิบของชุมชน

๓.๑ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความมั่นคง ขอให้นายอำเภอให้ความสำคัญกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การหาช่องทางการตลาดเพิ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙)

๓.๒ การรณรงค์นุ่งผ้าไทยใส่บาตร ในวันสำคัญทางศาสนาและสอดคล้องกับมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และการสวมใส่ผ้าไทย เพื่อเป็นการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน ลดปัญหาความยากจนในครัวเรือน

๓.๓ มอบหมายให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนส่งเสริมสนับสนุนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ในทุกระดับ เช่น กิจกรรมของโครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการสัมมาชีพชุมชน ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ตามแนวทางกรมการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนเป็นต้น

๔. เป้าหมาย

การดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด ๘๗๘ อำเภอ จำนวน ๔๑,๔๐๖ วัด เพื่อให้วัดและชุมชนมีเศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ทำให้เกิดผลของกิจกรรมการขับเคลื่อนดังนี้

๔.๑ ได้มีการพัฒนารูปแบบและนำแนวคิดของ ๕ ส ซึ่งประกอบไปด้วย สะสาง สะดวก สะอาด สร้างมาตรฐาน และสร้างวินัย ลงสู่บริบทของวัดและชุมชน โดยมีวัดเป็นศูนย์กลาง

๔.๒ ได้ส่งเสริมให้วัดและชุมชน เป็นพื้นที่ต้นแบบของการพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพ การเรียนรู้ การพัฒนาจิตใจและปัญญา

๔.๓ ก่อให้เกิดภูมิปัญญาในชุมชนการสร้างผลิตชุมชน แปรรูปผลิตชุมชนและยกระดับผลิตภัณฑ์ให้เกิดกลุ่มอาชีพต่าง ๆ พัฒนาเป็นกลุ่ม (OTOP) เพื่อสร้างรายได้ ลดค่าใช้จ่าย แก้ไขปัญหาความยากจนของชุมชน

๔.๔ ครัวเรือนดำเนินกิจกรรมตามแนวทาง “หน้าบ้านน่ามอง ในบ้านน่าอยู่ คนอยู่ ในบ้านน่ารัก ล้อมรักด้วยผักสวนครัว สานพลังพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน”

๕. วิธีดำเนินการ

โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เป็นการจรรโลงและดำรงไว้ ซึ่งพระพุทธศาสนาเป็นหน้าที่ของพุทธบริษัท ๔ ทั้งฝ่ายพุทธจักรและฝ่ายอาณาจักรต้องคอยเกื้อกูลและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ประกอบกับการนับถือศาสนา คำสอนของศาสนา และพิธีกรรมทางศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของจารีตประเพณีและวัฒนธรรม อันดีนำไปสู่สังคมอยู่เย็น เป็นสุข เพื่อให้การดำเนินโครงการดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ จึงขอให้อำเภอดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ ให้ความร่วมมือกับมหาเถรสมาคม มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (มจร.) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร.) สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในการดำเนินการโครงการดังกล่าว

๕.๒ ให้ขอคำปรึกษาหารือจากเจ้าคณะอำเภอ หรือเจ้าคณะตำบล หรือเจ้าอาวาส แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินกิจกรรมตามแนวทางที่กำหนดให้ครอบคลุมทุกวัด

๕.๓ มอบหมายให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ส่งเสริมกระบวนการดำเนินงานโดยให้ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน กลุ่มองค์กร ผู้นำท้องถิ่น/ท้องที่ ประชาชนจิตอาสาฯ พุทธศาสนิกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ไปสู่เป้าหมายในการพัฒนาชุมชนและวัด ให้เป็นสถานที่สัปปายะ ตามวิถี ๕ ส สร้างความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้

๕.๔ ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมในวันสำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ไทย ได้แก่ วันฉัตรมงคล วันวิสาขบูชา วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสุธิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี วันอาสาฬหบูชา วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทร มหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และวันแม่แห่งชาติ วันคล้ายวันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันปิยมหาราช วันรัฐธรรมนูญ และวันสิ้นปี

๕.๕ กำหนดรูปแบบการดำเนินงาน โดยบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาชนและผู้นำกลุ่มองค์กรในงานพัฒนาชุมชน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ ด้วยพลังจิตอาสา ในวันสำคัญทางศาสนา หรือขนบธรรมเนียมประเพณี “ฮีตสิบสอง คองสิบสี่” หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตลอดปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เอกสารรายงานตามแบบฟอร์ม

๕.๖ รวบรวม สรุปผล และรายงานผลการดำเนินงาน ส่งจังหวัดทุกวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน

๕.๗ สำหรับพื้นที่ที่มีการประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอื่น สามารถคัดเลือกศาสนสถานของศาสนานั้น ดำเนินการตามโครงการฯ โดยอนุโลมให้สอดคล้องกับหลักของศาสนานั้น ๆ พร้อมรายงานผลฯตามข้อ ๕.๖ ด้วย

แบบรายงาน

โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา

อำเภอ..... จังหวัด ฉะเชิงเทรา

สถานที่ดำเนินการ ..... หมู่ที่ ..... ตำบล..... อำเภอ.....	ภาพถ่ายกิจกรรม
ดำเนินการตามโครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข วันที่..... กิจกรรมที่ดำเนินการ ประกอบด้วย ๑. ..... ๒. ..... ๓. ..... ๔.	
ผู้เข้าร่วมกิจกรรม - ใครเป็นเจ้าภาพ .... - ใครเข้าร่วมกิจกรรม .... - จำนวนผู้เข้าร่วมฯ ทั้งสิ้น.....คน	รายงานผล / ปัญหา อุปสรรค

ลงชื่อ .....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

วันที่.....